

Eduskunta
Hallintovaliokunta
hav@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö 19.2.2021

HAK; Hätäkeskuslaitoksen lausunto Eduskunnan hallintovaliokunnalle asiassa HE 241/2020

Hallituksen esitys

Hallituksen esityksen mukaan Suomeen muodostetaan 21 hyvinvointialuetta, joille siirrettäisiin kuntien vastuulla nykyisin olevat sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävät. Muutos ei koske Helsingin kaupunkia. Hyvinvointialueet olisivat julkisoikeudellisia yhteisöjä, joilla on alueellaan itsehallinto. Uudet hyvinvointialueet olisivat alueeltaan nykyisiä maakuntia vastaavia, mutta Uudenmaan maakunnan osalta poikettaisiin nykyisestä maakuntajaosta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon alueellisen yhteistyön ja tarkoituksenmukaisen palvelurakenteen varmistamiseksi muodostettaisiin viisi yhteistyöaluetta. Yhteistyöalueeseen kuuluvat hyvinvointialueet laatisivat nelivuositain yhteistyösopimuksen.

Valtion mahdollisuutta ohjata hyvinvointialueiden vastuulle kuuluvaa sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea ehdotetaan samalla vahvistettavaksi. Ohjaus olisi strategista ja kohdistuisi rahoituksen ja palvelujen turvaamisen kannalta keskeisiin asioihin. Valtioneuvosto vahvistaisi joka neljäs vuosi strategiset tavoitteet pelastustoimelle ja sisäministeriö neuvottelisi vuosittain hyvinvointialueiden kanssa niiden järjestämisvastuulle kuuluvan pelastustoimen toteutumisesta.

Esityksen vaikutukset hätäkeskustoimintaan sekä yhteistyöhön ensihoitotoiminnan kanssa

Hätäkeskuslaitoksen tehtävänä on vastaanottaa ja käsitellä hätäilmoituksia sekä välittää tehtäviä viranomaisien antamien ohjeiden mukaisesti asianomaiselle viranomaiselle. Hätäkeskuslaitoksen toiminta on valtakunnallista ja pelastustoimea sekä ensihoitoa koskevat ohjeet on annettu

samansisältöisenä koskien kaikkien maakuntien aluetta. Siten pelastustoimea koskevat tehtävät välitetään Hätäkeskuslaitoksen toimesta saman sisältöisinä koko manner-Suomessa. Nykyinen toimintamalli on käytännöllinen ja tehokas, sillä se mahdollistaa lähimmän yksikön hälyttämisen hallinnollisista rajoista riippumatta.

Hallituksen esitys ei sisällä muutosesityksiä pelastustoimen operatiiviseen toimintaan. Esitys ei siten välittömästi ja suoraan vaikuta Hätäkeskuslaitoksen toimintaan taikka viraston yhteistyöhön pelastustoiminnan kanssa. Hätäkeskuslaitos pitääkin hyvänä ja perusteltuna erottaa hallinnollinen uudistus ja operatiivisen toiminnan kehittäminen toisistaan.

Pelastustoimen ja Hätäkeskuslaitoksen yhteistyön tehokkuuden kannalta on tärkeää, että uudistus ei johda myöskään välillisiin muutoksiin nykyisessä toiminnassa. Pelastustoimen operatiivisen toiminnan tulee olla jatkossakin valtakunnallisesti yhdenmukaista ja muutokset toimintamalliin tehtävissä vain yhtä aikaa koko maata kattavasti sekä yhdessä yhteistyöviranomaisten (Hätäkeskuslaitos, poliisi, ensihoito, Rajavartiolaitos) kanssa.

Toimintamallin säilyminen tulee turvata myös rahoituksellisesti niin, että kaikilla hyvinvointialueilla on taloudellisesti mahdollisuus toimia mallin mukaisesti. Tämä edellyttää lainsäädännöllistä suojaa rahoitukselle.

Hallituksen esityksen mukaan nykyinen pelastustoimen henkilökunta siirtyy hyvinvointialueiden palvelukseen. Hätäkeskuslaitos pitää erittäin tärkeänä, että nykyinen osaaminen turvataan pelastustoiminnassa.

Hätäkeskuslaitoksen johtaja

Taito Vainio

Johtaja, kehitysosasto

Jukka Aaltonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Hätäkeskuslaitos 25.02.2021 klo 09:27. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet

Jakelu

Eduskunta, hallintovaliokunta

Tiedoksi